

Streszczenie

Praca *Człowiek wobec inności. Koncepcje Emmanuela Lévinasa i Paula Ricoeura* stanowi analizę i porównanie koncepcji filozoficznych dwóch czołowych francuskich myślicieli XX wieku. W tym celu w części I przedstawiam zwięzłą charakterystykę twórczości Emmanuela Lévinasa. Skupiam się kolejno na zarysowaniu inności świata w jego aspekcie przedmiotowym i zaakcentowaniu różnicy między ja a tym, co inne, uchwyceniu wyjątkowości relacji, którą podmiot nawiązuje z drugim człowiekiem i wskazuję na Boga, jako absolutnie innego, tego, którego ślad można dostrzec dopiero po przejściu drogi od separacji do absolutnej transcendencji. W części II zajmuję się myślą Paula Ricoeura, który korzystając z interpretacji, chce zrozumieć świat rozmaitych znaków. W ten sposób dociera do koncepcji podmiotu otwartego, którego tożsamość stale zmienia się, odnosząc się do nowych sensów. Ricoeur wypracował koncepcję człowieka, który podobnie jak u Lévinasa, uzyskuje pełnię swojego bycia dopiero w odniesieniu do innych ludzi. W części III rozprawy porównuję ze sobą Lévinasa i Ricoeura, biorąc na warsztat zarówno ich stosunek do historii filozofii i kryzysu kultury, jak i dociekając tego, co do koncepcji inności wnosi mowa czy symetryczny albo asymetryczny charakter relacji międzyosobowych. W toku tych analiz potwierdzam początkową tezę badawczą, że inność jest pojęciem bardzo zróżnicowanym, a namysł nad nią w oparciu o teksty Lévinasa i Ricoeura skutkuje rozwinięciem koncepcji człowieka ukierunkowanego na innych ludzi.

Słowa kluczowe: Lévinas, Ricoeur, inność, człowiek

Magdalena Michalewicz